

Aandachtsgebied: Leefomgeving
Team Beleid Leefomgeving
Behandelaar: S. Schaap
Telefoonnummer:

Voorstelnr. 635499
Barneveld, 27 mei 2025
Portefeuillehouder: B. Wijnne

Onderwerp: Voortgangsrapportage Ontwikkelingsfonds Platteland 2024

Gevraagde beslissing:

1. In te stemmen met de voortgangsrapportage Ontwikkelingsfonds Platteland 2024
2. De voortgangsrapportage Ontwikkelingsfonds Platteland 2024 ter kennisname aan te bieden aan de raad.

1. Inleiding

In 2009 is het Ontwikkelingsfonds Platteland ingesteld. Daaropvolgend heeft de raad op 19 januari 2010 de Regeling Ontwikkelingsfonds Platteland vastgesteld. Er zijn sindsdien, tot 31 december 2024, meer dan honderd projecten ondersteund, die een kwaliteitsimpuls geven aan het buitengebied. De uitvoering van deze projecten maakt zichtbaar dat de gemeente Barneveld investeert in het buitengebied. Het laat ook zien dat de bovenplanse bijdragen waarmee het Ontwikkelingsfonds Platteland wordt gevuld, goed worden benut om het buitengebied aantrekkelijker te maken voor bewoners en recreanten. Om een goed overzicht te houden in de stand van zaken van de projecten en in de inkomsten en uitgaven van het Ontwikkelingsfonds Platteland wordt jaarlijks een voortgangsrapportage opgesteld. De opgestelde voortgangsrapportage 2024 is als bijlage bij dit voorstel toegevoegd.

2. Beoogd effect

Sinds de oprichting van het Ontwikkelingsfonds Platteland zijn er tot aan 31 december 2024 meer dan honderd projecten een bijdrage verleend. De voortgangsrapportage geeft inzicht in de bestedingen vanuit het Ontwikkelingsfonds Platteland 2024 en de eventuele voortgang van deze projecten.

3. Argumenten

1.1 Met deze voortgangsrapportage wordt voldaan aan de verplichting om jaarlijks te rapporteren aan de gemeenteraad.

In de Regeling Ontwikkelingsfonds Platteland is afgesproken dat het college jaarlijks achteraf een verantwoording aflegt aan de raad. Deze verantwoording gaat over de stand van zaken van de lopende projecten en bijbehorende bijdrages uit het fonds en de financiële stand van zaken van het fonds. Met de voortgangsrapportage 2024 wordt voldaan aan deze afspraak uit de Regeling Ontwikkelingsfonds Platteland.

4. Kanttekeningen

Bij het onderdeel financiën is het budget te zien zoals op 31-12-2024 bekend. Hierbij is wel de kanttekening dat er in dit huidige, lopende jaar al toezeggingen zijn gedaan ter ondersteuning aan projecten. Details over deze toezeggingen zijn te vinden in tabel 2 van de rapportage.

5. Financiën

De voortgangsrapportage bevat een overzicht van de financiële stand van zaken van het Ontwikkelingsfonds Platteland over 2024. Bij het financiële deel is het totaal bedrag, inclusief de reserve

en toezeggingen, opgenomen in de rapportage. Op deze manier is het totale budget helder en kan hiernaar gekeken worden wanneer nodig, om zo flexibel genoeg te blijven wanneer dit vanuit de landelijke ontwikkelingen wordt gevraagd.

Betreft	Bedrag
Eindstand OFP per 31-12-2023	323.255,62
Reserve van huidig en voorgaande jaren	614.574,38
Inkomsten 2024	
Bijdragen uit ruimtelijke ontwikkelingen 2024	362.584,00
Subsidie provincie Gelderland tbv landschapsprogramma 2021-2024	18.618,00
Toevoeging vanuit gemeente Barneveld conform raadsbesluit	50.000,00
Uitgaven 2024	
Gefactureerde bijdragen aan projecten 2024	-152.224,13
Toezeggingen toekomstige projecten (zie tabel 2)	-435.852,40
Beschikbaar per 31-12-2024	780.955,47

In mei 2025 in het raadsbesluit nota reserves en voorzieningen vastgesteld (nr. 4058). Hierin staat dat er komend jaar gekeken zal worden naar een herijking van het OFP. Criteria om plannen te financieren uit het OFP moeten toegankelijker worden en ook de onderbouwing van funding zal worden herijkt. Wijzigingen die hieruit voortvloeien zullen in de rapportage van 2025 worden uitgelicht.

6. Participatie en communicatie

- a) Participatie
- b) Communicatie

7. Vervolgstap

De voortgangsrapportage over het jaar 2025 zal volgen in het 1e kwartaal van 2026. Voor publicatie van de toekomstige rapportages OFP, zal worden gekeken naar integratie om de rapportages vanaf 2026 op te laten gaan in de reguliere rapportages van de p&c-cyclus.

8. Bijlagen

1. Voortgangsrapportage Ontwikkelingsfonds Platteland 2024

Ontwikkelingsfonds Platteland gemeente Barneveld

Rapportage 2024

Mei 2025

Inhoudsopgave

1. Landschapsprogramma 2021-2024	4
Toelichting op projecten uit 2024	5
Projectonderdelen 2024	6
Wandelnnetwerk	7
Ruiternetwerk	7
Klompenspadden	8
Quadclub de Veluwe Zandhappers	8
Nieuw Klompepad Kootwijkerbroek	8
2. Financiële status 2024-2025	9

Inleiding

De gemeente Barneveld beschikt over een uniek en gevarieerd buitengebied, dat zich kenmerkt door ondernemerschap, ruimte voor recreatie en een rijke natuur. We koesteren deze kenmerken en willen ze verder laten bloeien. In 2009 heeft de gemeenteraad het Ontwikkelingsfonds Platteland (OFP) ingesteld, waarmee middelen worden verzameld uit verevening voor ruimtelijke ontwikkelingen. Deze bijdragen komen uit verschillende bronnen, zoals de gemeente zelf, burgers en bedrijven.

In 2010 heeft de gemeenteraad randvoorwaarden vastgesteld voor de besteding van dit fonds, zodat de middelen effectief worden ingezet. Initiatieven worden beoordeeld op hun bijdrage aan thema's zoals landbouw, natuur, erfgoed, milieu, recreatie en de economie van het platteland. Bij het toekennen van een bijdrage uit het Ontwikkelingsfonds Platteland wordt altijd gestreefd naar cofinanciering door de provincie Gelderland en/of bijdragen van derden. Dit fonds is primair bedoeld om projecten te ondersteunen die bijdragen aan het versterken van ons waardevolle buitengebied.

Het is onze ambitie om de bijdragen uit het fonds evenwichtig te verdelen over de verschillende thema's, met als doel het platteland en de kleine dorpskernen te verbeteren en te verbinden. Tot en met 2024 zijn er meer dan 125 projecten ondersteund en uitgevoerd, wat onderstreept dat de gemeente Barneveld serieus investeert in het behoud en de ontwikkeling van het landelijke gebied.

Deze rapportage biedt een overzicht van de projecten die in 2024 financiële steun hebben ontvangen uit het Ontwikkelingsfonds Platteland, met een duidelijke focus op het versterken en behouden van ons waardevolle, landelijke gebied.

Bennie Wijnne
Wethouder Ruimtelijke ordening & plattelandontwikkeling

1

Landschaps-
programma
2021-2024

Landschapsprogramma 2021-2024

Toelichting op projecten uit 2024

Alle projecten in deze rapportage hebben een financiële bijdrage uit het Ontwikkelingsfonds Platteland ontvangen in de periode 1 januari 2024 - 31 december 2024.

In de voortgangsrapportage is aangegeven welke projecten zijn gestart, uitgevoerd en afgerond in 2024. De projecten, waarvan in voorgaande rapportage van 2023 is aangegeven dat deze gereed waren, zijn niet meer opgenomen in deze rapportage.

In 2016 is gestart met het uitvoeren van de projecten 'Erfbeplanting en landschapselementen buitengebied' en 'Beplantingsproject Dorpen in het Groen Buitengebied Barneveld' met behulp van een subsidietoekenning van provincie Gelderland. Deze regeling is in 2020 afgelopen, waarna Stichting Landschapsbeheer Gelderland (SLG) en de gemeente Barneveld een nieuw programma hebben opgesteld voor de periode 2021-2024 voor een totaal bedrag van €150.000,00. Het gaat hierbij om een cofinanciering, waarvan 50 procent door de gemeente Barneveld wordt bekostigd uit het OFP.

Dit programma bestaat uit het project 'Dorpen in het Groen' voor een aantal dorpskernen in de gemeente Barneveld en het projectplan Biodiversiteitsimpuls. Binnen het onderdeel biodiversiteitsimpuls vallen verschillende onderdelen, namelijk: de 'biodiversiteitsplannen voor bewoners van het buitengebied', de cursus 'Biodiversiteit op en om het erf' en het

aanleggen van vijf 'bijenoases'. De subsidie was toegekend tot 2024, echter waren nog niet alle projecten afgerond. Hierom is er uitstel aangevraagd bij de provincie Gelderland wat is gehonoreerd. De verwachting is nu dat we in het voorjaar van 2026 alle projecten afgerond zullen hebben. Het budget wat beschikbaar was vanuit het landschapsprogramma 2021-2025 was niet toereikend genoeg om ook nog dorpen in het groen in Stroe Voorthuizen te bekostigen. De andere edities van dorpen in het groen hadden een hoge opkomst, waardoor het gebudgetteerde bedrag voor dit onderdeel sneller gespendeerd was dan verwacht. Vanwege het grote succes van dorpen in het groen, is er via een raadsbesluit (nr. 2600 – 22-03-2023) geld toegekend uit het OFP om ook de edities Stroe (2023) en Voorthuizen (2024) te laten plaatsvinden. De overige projectonderdelen vallen wel nog binnen de regeling en het besluit van het landschapsprogramma 2021-2024, wat met cofinanciering van de provincie Gelderland wordt voldaan.

De volgende projectonderdelen hebben in 2024 plaatsgevonden:

- In 2024 heeft het **beplantingsproject Dorpen in het Groen Voorthuizen** plaatsgevonden waar zo'n 42 deelnemers aan mee hebben gedaan. Binnen dit project zijn 7075 stuks struiken zoals meidoorn, hazelaar en brem, 69 laanbomen (zwarte els, zoete kers en walnoot) en 92 hoogstamfruitbomen uitgedeeld. De uitdeeldag van het groen vond plaats op 10 januari 2025. Hiervoor is in 2024, volgens het raadsbesluit 2600, een bedrag van €49.998 gereserveerd uit het OFP.
- In 2024 heeft ook het onderdeel '**biodiversiteitsplannen voor bewoners in het buitengebied**' plaatsgevonden, naast dorpen in het groen Voorthuizen. Hierbij zijn alle circa 300 oud-deelnemers van eerdere edities van dorpen in het groen opnieuw benaderd. Binnen dit projectonderdeel is het mogelijk om extra maartregelen te nemen voor biodiversiteitsverhoging zoals het aanleggen van takkenrillen, het plaatsen of creëren van nestgelegenheden en inzaaien van akkerranden. De aanmeldingen waren hoog waardoor er een wachtlijst is ontstaan. De eerste groep mensen bestonden uit zo'n 24 deelnemers. Binnen dit project zijn er 3.140 stuks bosplantsoen, 57 laanbomen en 24 hoogstamfruitbomen uitgedeeld. Daarnaast konden de deelnemers ook verschillende

faunavoorzieningen en inheems zaadmengsels aanschaffen. Ook hier is flink gebruik van gemaakt: er zijn 52 vogelkasten uitgedeeld en 7 steenuilenkasten welke samen met de steenuilenwerkgroep worden geplaatst. Daarnaast waren er ook verschillende deelnemers die gekozen hadden voor een egelhuis. Daarnaast is er totaal nog voor zo'n 670 m² aan inheemse bloemzaad uitgedeeld. Voornemens is om de 40 deelnemers die op de wachtlijst staan in 2025 te voorzien van dit project, mits hiervoor budget beschikbaar kan worden gesteld vanuit de gemeente Barneveld.

- **Cursus biodiversiteit op en om het erf**
Op woensdag 25 september 2024 vond de cursus biodiversiteit op en om het erf plaats. Tijdens de informatieavond georganiseerd in de Eng in Voorthuizen, zaten er zo'n 40 geïnteresseerden in de zaal. Tijdens deze avond kregen ze praktische ideeën hoe men de biodiversiteit in de tuin of op een erf kan vergroten. De nadruk van de cursus lag op het aanplanten en ecologisch beheren van inheemse bomen en struiken op het eigen erf om zo de flora en fauna te helpen. Daarnaast wordt aandacht besteed aan het inzaaien van inheemse, meerjarige planten.
- Tijdens de cursusavond biodiversiteit op en om het erf zijn ook geïnteresseerden gevraagd voor het **aanleggen van een bijenoase op eigen terrein**, waarna vijf deelnemers zich hebben

aangemeld. Bij een bijenoase wordt 0,5 hectare grond ingericht voor solitaire bijen. De aanleg maar ook de opening van deze vijf bijeoases vindt plaats in 2025, en zal daarom in de volgende OFP rapportage worden geëvalueerd.

- Als onderdeel van de cursus biodiversiteit op en om het erf heeft er ook op 5 oktober een **inspiratieochtend** plaatsgevonden op een erf wat helemaal biodivers ingericht is. Hierbij konden de deelnemers ook echt zien hoe dat precies in zijn werk gaat en wat er allemaal mogelijk is, om dit vervolgens ook op eigen terrein toe te gaan passen.
- In het voorjaar van 2025 gaan de deelnemers nog aan de slag om zelf een **insectenhotel** te maken. Deze kunnen vervolgens ook geplaatst worden bij één van de vijf bijeoases of op eigen terrein.

Wandelnetwerk

In navolging op het Rondje Barneveld is besloten een verkenning uit te voeren naar de mogelijkheden voor het aansluiten van de zeven kernen in de gemeente op dit wandelrondje. In december 2019 is deze verkenning opgeleverd met een positief advies voor de realisatie van dit netwerk. In 2021 heeft de raad ingestemd met het verder uitwerken en realiseren van dit netwerk. Het Routebureau Veluwe heeft opdracht gekregen om deze wandelrondjes verder voor te bereiden en te realiseren om zo te komen tot een wandelnetwerk binnen de gemeente Barneveld. Het Routebureau Veluwe draagt zorg voor de realisatie, onderhoud en beheer van de routes voor de komende 5 jaar. Hiervoor is in 2024 een bedrag van € 47.020,50 gefactureerd en betaald uit het OFP.

Ruiternetwerk Veluwe

Over de gehele Veluwe wordt gewerkt aan het realiseren van een integraal knooppuntennetwerk voor ruiters en menners. Dit netwerk wordt voorzien van een Veluwebrede huisstijl voor de bijbehorende markeringen en informatieborden. De nieuwe netwerken in Noord-Veluwe en Ede zijn al gerealiseerd en in aansluiting daarop wordt het netwerk in de gemeente Barneveld vervangen en opnieuw aangesloten op deze netwerken. Het Routebureau Veluwe draagt zorg voor de realisatie, onderhoud en beheer van de route voor de komende 5 jaar. Hiervoor is in 2024 een bedrag van €3.244,23 gefactureerd en betaald uit het OFP.

Klompenpaden

In Barneveld hebben we op dit moment vier klompenpaden; het Glinthorsterpad, Paradijsspad, Terbroeksepad en het Griezeveensepad. Deze zijn in beheer bij Stichting Landschapsbeheer Gelderland en vrijwilligersgroepen. Voor de klompenpaden zijn afspraken vastgelegd met grondeigenaren die daar deels een vergoeding voor ontvangen. De contracten lopen over het algemeen voor een periode van vijf jaar en moeten daarna worden verlengd. Stichting Landschapsbeheer Gelderland ontvangt een jaarlijkse beheervergoeding voor ook het uitvoeren van kleine onderhoudswerkzaamheden, beantwoorden van vragen en suggesties van wandelaars, oplossen van problemen/vragen met grondeigenaren en marketing van de klompenpaden. Vanuit Barneveld coördineren we samen met SLG het beheer van de klompenpaden en zoeken naar oplossingen voor vragen wat buiten het contract van SLG valt, zoals wat groter onderhoud aan een brug, bankjes etc. Hiervoor is een bedrag van €8.000,00 gefactureerd en betaald uit het OFP.

Quadclub de Veluwe zandhappers

Quadclub de Veluwe Zandhappers (Grote Bosweg te Barneveld) hebben een aanvraag gedaan uit het OFP om rondom de trainingsbaan op het terrein de biodiversiteit te verhogen. Op dit moment staan er al insectenhoeven welke ook door verschillende insecten druk bezocht worden. Daarnaast worden er ook verschillende andere fauna waargenomen op en rondom het terrein. Om de biodiversiteit nog meer te versterken vragen ze een bijdrage uit het OFP om hiermee inheemse kruidenmengsels aan te kunnen schaffen en in te kunnen zaaien. Deze worden in verschillende stroken op het terrein ingezaaid door vrijwilligers. Het project heeft meerdere raakvlakken met de thema's zoals landschap, natuur en recreatie. Het levert een bijdrage aan de biodiversiteit van het buitengebied en de versterking van de recreatieve aantrekkelijkheid. In het voorjaar van 2025 zal het zaaigoed worden ingezaaid. Hiervoor is een bedrag van €750,00 toegekend uit het OFP.

Nieuw klompenpad Klootwijkerbroek

In 2024 is er een initiatief binnen gekomen voor de ontwikkeling van een nieuw klompenpad, ditmaal in Klootwijkerbroek. Het initiatief kwam binnen van zorgboerderij Klein Essen. Samen met SLG is gekeken naar de potentie en draagkracht om in die regio een Klompenpad aan te leggen en de uitkomst was positief. In 2025 zal er een informatieavond worden georganiseerd in Klootwijkerbroek voor alle bewoners die graag betrokken raken bij de aanleg van dit klompenpad. Na de informatieavond zal er een kleine groep vrijwilligers ontstaan waarna de route wordt bepaald en betrokken perceeleigenaren worden benaderd om hun grond open te stellen voor het klompenpad. Langs de route van het klompenpad wordt ook nog een landschappelijke inpassing gedaan in de vorm van het aanplanten van inheems plantgoed zoals heggen en hagen. Er wordt ook gekeken of het waterschap Vallei en Veluwe een cofinanciering wil doen, omdat dit ook bijdraagt aan het onderhoud van het landschap. Mocht het waterschap Vallei en Veluwe positief hierin staan, dan zal dat bedrag in mindering worden gebracht van wat er nu in is gereserveerd uit het OFP. Voor dit project is een bedrag toegekend van €50.000 uit het OFP, wat is gereserveerd.

2

**Financiële status
2024-2025**

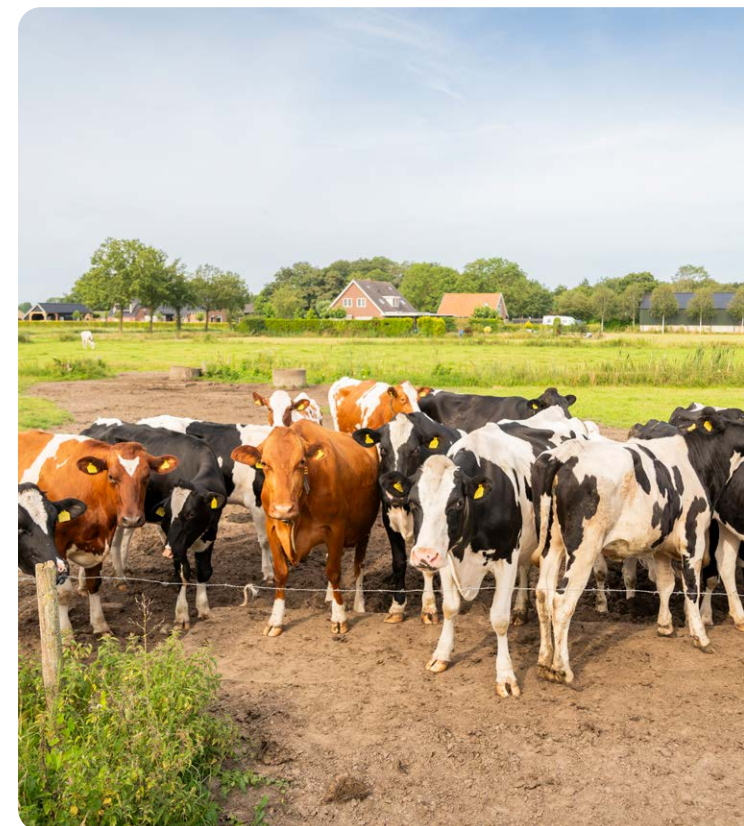
Financiële status 2024-2025

Afgelopen jaar is er totaal een bedrag van €228.977,87 gebruikt van het ontwikkelingsfonds platteland. Dit is minder dan de inkomsten van 2024. Wanneer de inkomsten hoger zijn dan de uitgaven, gaat het geld naar de reserve. Dit is afgelopen jaren veelvuldig gebeurd waardoor er een aanzienlijk bedrag in de reserve zit, zie tabel 1 op de volgende pagina. Samen met de totale reserve van afgelopen jaren, minus de bedragen die gereserveerd zijn voor (toekomstige) projecten en toezeggingen komt het saldo per 31-12-2024 op totaal op €635.583,73.

Komende jaren staan we voor een grote uitdaging wat betreft het waardevol landelijke gebied. De bedrijfsbeëindigingen in het landelijke gebied en de verwachte toename daarvan, maakt dat we hier de komende jaren goed de focus op willen leggen. Dit betekent namelijk ook dat het ontwikkelingsfonds Platteland zal groeien in budget vanwege de bijdrage bij ruimtelijke ontwikkelingen. Dit biedt naar verwachting een grote kans om het landelijke gebied te versterken. Hierbij hebben we als primair doel dat we de kwaliteit van het landelijk gebied willen verbeteren. Binnen deze verbetering zal er naar de juiste balans gezocht moeten worden tussen een gezonde en duurzame voedselproductie, een circulair voedsel systeem, meer biodiversiteit en landschapselementen, dubbel gebruik van grond en verbetering van bodem en waterkwaliteit. We streven naar een gezonde

gemeente op alle facetten. Deze opgave is groot, want het landelijke gebied is divers. Denk hierbij aan de combinaties tussen agrarische bedrijvigheid, woningen, niet agrarische functies, natuur en recreatie. We willen veranderen voor een mooier landschap en een gezonder ecosysteem. De groei van dit Ontwikkelingsfonds Platteland kan daar aan bijdragen door de financiële steun bij projecten welke het landelijke gebied kunnen versterken, en daar zullen we met dit fonds actief op gaan sturen. Om dit te stimuleren zullen we komend jaar meer aandacht schenken aan het bestaan van het Ontwikkelingsfonds Platteland. Dit gaan we doen door zowel intern als extern meer te communiceren over de financiële mogelijkheden voor een bijdrage bij projecten, met als focus het versterken en behouden van ons waardevol, landelijke gebied.

In mei 2025 in het raadsbesluit nota reserves en voorzieningen vastgesteld (nr. 4058). Hierin staat dat er komend jaar gekeken zal worden naar een herijking van het OFP. Criteria om plannen te financieren uit het OFP moeten toegankelijker worden en ook de onderbouwing van funding zal worden herijkt. Wijzigingen die hieruit voortvloeien zullen in de rapportage van 2025 worden uitgelicht.

Tabel 2 geeft weer welke toezeggingen er zijn gedaan en waarvoor er al geld uit het OFP is gereserveerd. De uitvoering van deze projecten zijn verschillend. Bij enkele reserveringen gaat het om een contractuele jaarlijkse betaling bijvoorbeeld voor onderhoud. Hiervoor is altijd een termijn afgesproken van enkele jaren en zal er van het genoemde bedrag jaarlijks een bijdrage uit het fonds worden gehaald tot de totale betaling is voldaan. Wanneer er een jaarlijkse betaling is voldaan, zal het genoemde bedrag ook in mindering worden gebracht. Andere reserveringen zijn ten behoeve van het ondersteunen van (het opstarten van) projecten.

Tabel 1: inkomsten en uitgaven 2024

Betreft	Bedrag €
Eindstand OFP per 31-12-2023	323.255,62
Reserve van huidig en voorgaande jaren	614.574,38
Inkomsten 2024	
Bijdragen uit ruimtelijke ontwikkelingen 2024	362.584,00
Subsidie provincie Gelderland tbv landschapsprogramma 2021-2024	18.618,00
Toevoeging vanuit gemeente Barneveld conform raadsbesluit	50.000,00
Uitgaven 2024	
Gefactureerde bijdragen aan projecten 2024	-152.224,13
Toezeggingen toekomstige projecten (zie tabel 2)	-435.852,40
Beschikbaar per 31-12-2024	780.955,47

Tabel 2: toezeggingen financiële bedragen 2024 - heden

Betreft	Bedrag* €
Routebureau Veluwe - wandelnetwerk	52.750,00
Routebureau Veluwe - Ruiternetwerk	8.400,00
Stichting Landschapsbeheer Gelderland - Klompenpaden	8.000,00
Motie 8 – d.d. 8 juli 2020 – tbv maatschappelijke doelen Kootwijkerbroek	225.000,00
Project 94 - Biodiversiteitsimpuls	68.838,75
Dorpen in het groen; Voorthuizen	49.998,00
Waterberging Esvelderbeek tbv natuurontwikkeling en recreatie	22.863,65
Nieuw klompenpad Kootwijkerbroek	50.000,00
Totaal	435.852,40

*bovenstaande bedragen zijn gebaseerd op financiële gegevens zoals bekend ten tijde van het tot stand komen van deze rapportage. Houdt rekening met wijzigingen ten tijde van publicatie i.v.m. nieuwe aanvragen en ontwikkelingen

gemeente
Barneveld